

Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați

Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie

Societatea de Științe Istorice din România

**ȘCOALA DE VARĂ A
SOCIETĂȚII DE ȘTIINȚE ISTORICE DIN ROMÂNIA**

**PRIMUL RĂZBOI MONDIAL.
EXPERIENȚE ISTORICE ȘI "LECTȚII" PENTRU AZI**

Galați, 28 iulie – 2 august 2014

Festivitatea de deschidere:

Luni 28 iulie 2014, ora 09.30, Aula Magna (Campusul Domnească – Științei)

Programul complet pe site-ul Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie – www.fift.ugal.ro

Muzeul de Istorie "Paul Păltănea" Galați

Muzeul Brăilei

School of Global and International
Studies, Indiana University

Friedrich-Ebert-Stiftung, Office
Romania

Colegiul Național "Vasile Alecsandri"
Galați

Societatea de Științe Istorice din România
secretariat@ssir.ro
www.ssir.ro

Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați
Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie
www.fift.ugal.ro

**ȘCOALA DE VARĂ A
SOCIETĂȚII DE ȘTIINȚE ISTORICE DIN ROMÂNIA**
Primul Război Mondial. Experiențe istorice și “lecții” pentru azi
Galați, 28 iulie – 2 august 2014

Festivitatea de deschidere:
Luni 28 iulie 2014, ora 09.30, Aula Magna
(Campusul Domnească – Științei)

Instituție gazdă:

Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Parteneri:

Societatea de Științe Istorice din România
Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” din Galați
Muzeul Brăilei

School of Global and International Studies, Indiana University
Friedrich–Ebert–Stiftung, Office Romania

Primul Război Mondial a fost un eveniment major, care a zguduit întreaga omenire. Rod combinat al competiției pentru hegemonie politică și economică și al exacerbării ideologiilor naționaliste, războiul a antrenat cea mai mare parte a statelor din Europa, și apoi din întreaga lume. Progresele tehnicii și potențialul producției industriale de masă au condus la amplificarea ororilor și distrugerilor, care au atins niveluri inimaginabile înainte de război. Zeci de milioane de oameni au fost uciși sau au rămas invalizi pe viață. Multe societăți au fost dezechilibrate și au cunoscut crize grave, revoluții și conflicte sociale, ale căror efecte s-au prelungit marcând istoria secolului XX.

Mult timp, războiul a fost rememorat în cheia ideologiilor care au celebrat participarea la război, ideologii care au beneficiat de sprijinul puternic al instituțiilor statale. Pe de altă parte, memoria oamenilor care au luptat în tranșee și care au trăit direct ororile războiului a stat la baza unor interogații mai ample cu privire la responsabilitatea elitelor și opțiunile morale ale oamenilor puși în situații extreme. Istoriografia a integrat cu întârziere această problematică, dar în ultimele decenii revizuirea modului de abordare a războiului a fost considerabilă. Tot mai mult, istoricii au adus în centrul analizelor lor problemele oamenilor de rând, măsura în care ei au acceptat războiul sau dimpotrivă l-au perceput ca o agresiune împotriva destinului lor, precum și atitudinile indivizilor și grupurilor care s-au împotrivit antrenării în război a societăților din care făceau parte. Experiența primului război mondial a fost interpretată tot mai mult ca o demonstrație categorică a iraționalității războiului, atât din perspectiva intereselor pe termen lung ale decidenților, cât și din cea a intereselor de ansamblu ale societății.

Totodată, destinele individuale ale oamenilor antrenați în război a alimentat discuțiile despre multitudinea formelor de curaj civic în lumea contemporană.

Școala de vară **Primul Război Mondial. Experiențe istorice și "lecții" pentru azi** își propune să ofere profesorilor de istorie din învățământul gimnazial și liceal, ca și tinerilor doctoranzi, prilejul unei reflecții structurate asupra semnificației acestui eveniment istoric. Organizatorii sunt convingși că această reflecție va avea impact asupra viziunii generale despre lume și societate a participanților, și va contribui astfel la consolidarea aderenței la valorile democratice și pacifiste în România secolului XXI.

Co-directori ai Școlii de Vară:

Prof. dr. Bogdan Murgescu (președinte, Societatea de Științe Istorice din România)

Prof. dr. Maria Bucur-Deckard (Associate Dean for International Programs, School of Global and International Studies, Indiana University)

Conf. dr. Constantin Ardeleanu (prodecan, Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie, Universitatea Dunărea de Jos din Galați)

Comitet de organizare:

Prof. Ștefan Aftodor (președinte, filiala Brăila a Societății de Științe Istorice din România)

Conf. dr. Constantin Ardeleanu (prodecan, Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie, Universitatea Dunărea de Jos din Galați)

Prof. Florin Cernat (profesor, Școala Generală „Mihai Viteazul”, Galați)

Prof. Ovidiu Florea (profesor, Școala nr. 41 „Sf. Grigore Teologul”, Galați)

Conf. dr. Ivan Ivlampie (decan, Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie, Universitatea Dunărea de Jos din Galați)

Prof. dr. Sorin Langu (profesor, Colegiul Național „Vasile Alecsandri”, Galați)

Prof. dr. Bogdan Murgescu (președinte, Societatea de Științe Istorice din România)

Dr. Gheorghe Negustor (cercetător, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca)

Prof. Marius Panait (profesor, Liceul Teoretic „Erechia Grigorescu”, Tg. Bujor, Galați)

Dr. Andrei Florin Sora (cercetător, Universitatea din București)

Prof. dr. Bogdan Teodorescu (secretar-general, Societatea de Științe Istorice din România)

Conf. dr. Arthur Tuluș (director de departament, Departamentul de Istorie, Filosofie și Sociologie, Universitatea Dunărea de Jos din Galați)

Participanți: circa 40 membri ai SȘIR din țară și 20 din Galați și Brăila (cadre didactice din învățământul gimnazial și liceal, doctoranzi, masteranzi, muzeografi, arhiviști etc.).

Școala de vară este recunoscută ca activitate de perfecționare pentru profesorii din învățământul preuniversitar, iar participanții vor beneficia de **10 credite**.

Societatea de Științe Istorice din România a oferit **2 burse** care vor consta în participarea gratuită la Școala de Vară (subvenție de 500 de lei, acoperind cazarea, masa și activitățile propriu-zise), acordate unui profesor din învățământul gimnazial și unui profesor din învățământul liceal, în urma unui concurs.

Luni, 28 iulie 2014**09.30 – 11.30****Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Corp AS, Sala 011*****Deschiderea Școlii de Vară***

Salutul organizatorilor, prezentarea participanților

Conferință inaugurală

Prof. univ. dr. Maria Bucur–Deckard (Indiana University)

*Comemorarea Primului Război Mondial – evoluții, accente, omisiuni***11.30 – 12.00*****Pauză de cafea*****12.00 – 14.00*****Prelegeri în plen******Primul Război Mondial – abordări istoriografice actuale***

Prof. univ. dr. Toader Nicoară (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

„Marele Război” în istoriografie: de la istoria politico–diplomatică la noua istorie culturală

Prof. univ. dr. Bogdan Murgescu (Universitatea din București)

*Bilanțul războiului – costuri directe și indirecte***14.00 – 15.30*****Prânz*****15.30 – 19.00****Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” din Galați****Workshop *Galați și Brăila – orașe cu tradiție multiculturală. Valori ale istoriei locale în educația pentru democrație***

Vizită ghidată la Muzeul „Casa Cuza Vodă” și Muzeul Casa Colecțiilor, secții ale Muzeului de Istorie „Paul Păltănea” Galați. Prezintă asistent cercetare Ovidiu Nedu. Prelegeri privind rolul orașului Galați în Primul Război Mondial:

Maria Magdalena Tuluș (Muzeul de Istorie „Paul Păltănea”, Galați),

Prof. Florin Cernat (Școala Gimnazială „Mihai Viteazu” Galați), *Orașul Galați în timpul Primului Război Mondial***19.30 – 20.30*****Cina*****Marti, 29 iulie 2014****09.30 – 11.30****Colegiul Național „Vasile Alecsandri” din Galați, Amfiteatru*****Prelegeri în plen******Atitudini și opțiuni politice în procesul decizional legat de participarea la război***

Drd. Cosmin Ioniță (Universitatea din București)

Declanșarea războiului din perspectiva istoriei relațiilor internaționale

Prof. univ. dr. Ovidiu Bozgan (Universitatea din București)

Poziția papalității față de război

Dr. Mihai Teodor Nicoară (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

Memorialistica războiului. Experiența războiului în memoriile lui Sextil Pușcariu

11.30 – 12.00
Pauză de cafea

12.00 – 14.00
Prelegeri în plen

Aspecte de viață cotidiană în timpul Primul Război Mondial (I)

Lect. univ. dr. Constantin Stan (Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați)

Viața în tranșee în anii Primului Război Mondial

Drd. Dana Maria Rus (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

Viața cotidiană în teritoriile românești din Austro-Ungaria (1914-1918)

Dr. Gheorghe Negustor (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca)

Noile arme și noul eroism în Primul Război Mondial

14.00 – 15.30
Prânz

15.30 – 17.00

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Sălile AS 011 și AS 004

Primul Război Mondial în literatură

Dezbateri pe grupe de lucru

Coordonatori: Prof. dr. Bogdan Teodorescu (Societatea de Științe Istorice din România) și dr. Andrei Florin Sora (Universitatea din București)

17.00 – 17.30
Pauză de cafea

17.30 – 19.00
Primul Război Mondial în literatură
Dezbateri în plen

Coordonatori: Prof. dr. Bogdan Teodorescu (Societatea de Științe Istorice din România) și dr. Andrei Florin Sora (Universitatea din București)

19.30 – 20.30
Cina

Miercuri, 30 iulie 2014

09.30 – 14.00
Muzeul Brăilei, Brăila

Workshop ***Galați și Brăila – orașe cu tradiție multiculturală. Valori ale istoriei locale în educația pentru democrație.***

Vizită ghidată la Muzeul Brăilei, cu relevarea rolului orașului în istoria Primului Război Mondial (prezentări de Prof. Antonel Urse (Liceul „Nicolae Iorga”, Brăila), *Viața cotidiană la Brăila în timpul ocupației germane*; Prof. dr. Ștefan Aftodor (Școala Gimnazială „Fănuș Neagu”, Brăila), *Brăila în presa de ocupație germană*; Prof. Claudiu Sachelarie (Școala Gimnazială Scorțaru Nou, Brăila), *Un monument austro-ungar din timpul Primului Război Mondial la Scorțaru Nou*)

14.00 – 15.30

Prânz

15.30 – 18.00

Brăila

Workshop *Galați și Brăila – orașe cu tradiție multiculturală. Valori ale istoriei locale în educația pentru democrație.*

Vizită ghidată la obiective culturale din orașul Brăila și faleza Dunării, cu relevarea rolului orașului în istoria Primului Război Mondial.

19.30 – 20.30

Cina

Joi, 31 iulie 2014

Valori ale istoriei locale în educația pentru democrație.

Vizite la obiective turistice și istorice din județul și municipiul Tulcea

Vineri, 1 august 2014

09.00 – 11.00

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Corp AS, Sala 011

Prelegeri în plen

Eroism, responsabilitate și reflectare istoriografică

Drd. Casandra Șerban (Universitatea din București)

Dezbaterea privind „responsabilitățile” în România anilor 1918–1919

Dr. Bogdan Popa (Institutul de Istorie „N. Iorga”, București)

„Uitare” și tăcere în memorializarea Primului Război Mondial. Constantin C. Kirițescu, Istoria războiului pentru Întregirea României: 1916–1919

Prof. dr. Sorin Langu (Colegiul Național „Vasile Alecsandri”, Galați),

Un aspect al clasei politice interbelice: militarii Primului Război Mondial

11.00 - 11.30

Pauză de cafea

11.30 – 13.30

Prelegeri în plen

Aspecte de viață cotidiană în timpul Primul Război Mondial (II)

Prof. dr. Paul Dominte (Liceul Teoretic „Decebal”, Constanța)

Viața cotidiană în România ocupată (1916–1918)

Drd. Cristian-Tudor Șerban (Universitatea din București)

Viața cotidiană într-un oraș din preajma frontului: Focșani (1917–1918)

Prof. univ. dr. Sorin Damean (Universitatea din Craiova)

Viața cotidiană în teritoriile rămase sub administrație românească (1917–1918)

13.30 – 15.00

Prânz

15.00 – 17.30

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Corp AS, Sălile 01, 04 și 011

Reprezentări cinematografice ale Primului Război Mondial.

Fațete ale eroismului și umanității

Introducere și vizionări pe grupe de lucru.

Coordonatori: Prof. univ. dr. Mirela-Luminița Murgescu (Universitatea din București)
& Prof. univ. dr. Mihaiela Grancea (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu)

17.30 – 18.00
Pauză de cafea

18.00 – 19.00
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Corp AS, Sala AS 011
Reprezentări cinematografice ale Primului Război Mondial.
Fațete ale eroismului și umanității
Prezentări în plen

Coordonatori: Prof. univ. dr. Mirela-Luminița Murgescu (Universitatea din București)
& Prof. univ. dr. Mihaiela Grancea (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu)

19.30 – 20.30
Cina

Sâmbătă, 2 august 2014

09.00 – 11.00

Workshop *Destine individuale din comunitatea mea în timpul Primului Război Mondial.*
Introducere și activitate pe grupe de lucru. Fiecare grup de lucru pregătește includerea în cadrul unei lecții de istorie a unui element de predare-învățare de 10 minute. Prezentare în plen.

Coordonator: Prof. dr. Iulia Cristina Bulacu (Liceul Teoretic „George Călinescu”, Constanța)

11.00 – 11.30
Pauză de cafea

11.30 – 12.30

Workshop *Destine individuale din comunitatea mea în timpul Primului Război Mondial.*
Prezentări în plen.
Coordonator: Prof. dr. Iulia Cristina Bulacu (Liceul Teoretic „George Călinescu”, Constanța)

12.30 – 13.30
Decernarea premiilor Societății de Științe Istorice din România pe anul 2013.
Evaluarea activității de către participanți

13.30 – 14.00
Ceremonia de închidere

14.00 – 15.30
Prânz

19.30 – 20.30
Cina

Duminică, 3 august 2014
Plecarea participanților

